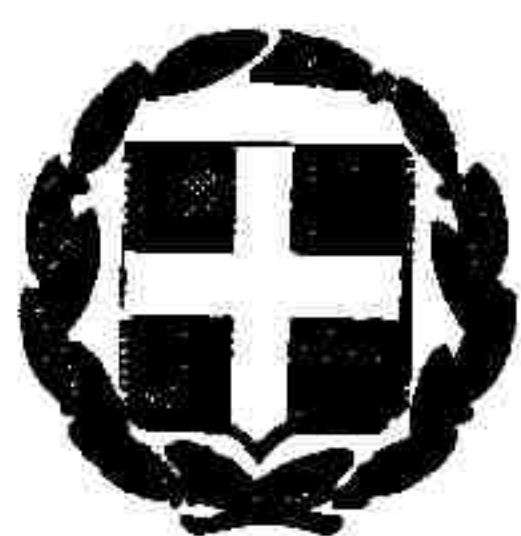

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
Ταχ.Δ/ση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ.101 77 ΑΘΗΝΑ
☎ 210 69 20 287-FAX 210 69 94 841
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. : 7017/4/13586**

Αθήνα, 20 Ιουλίου 2011

**ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ
ΕΝΤΑΥΘΑ**

**ΚΟΙΝ.: 1. Βουλευτή κ. Ν. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟ
2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ :
α) ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩ-
ΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ/ 101 83
β) ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩ-
ΜΑΤΩΝ/ 115 27
(Γραφεία κ.κ. Υπουργών)
3. ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ :
α) Γραφείο κ. Αρχηγού
β) Δ/σεις : Αστυνομικού Προσωπικού
και Οργάνωσης-Νομοθεσίας**

ΘΕΜΑ : Αντιμετώπιση της διαφθοράς στην Ελληνική Αστυνομία.

ΣΧΕΤ. : ΕΡΩΤΗΣΗ 18431/ 27-06-2011.

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ν. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι, κατευθυντήρια γραμμή της πολιτικής του Υπουργείου μας και του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας αποτελεί ο σεβασμός και η τήρηση της θεμελιώδους αρχής της νομιμότητας. Η αρχή αυτή, επιβάλλεται να αποτελεί γνώμονα όλων των ενεργειών του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, λόγω και του ιδιαίτερου χαρακτήρα της αποστολής του Σώματος, όπως αυτή οριοθετείται με σαφήνεια από το Σύνταγμα και τους νόμους που διέπουν τη λειτουργία του, καθώς και τις συναφείς προβλέψεις του ευρωπαϊκού και διεθνούς δικαίου.

Όπως είναι γνωστό, στην Ελληνική Αστυνομία έχει ανατεθεί η διαφύλαξη και προστασία των πολυτιμότερων εννόμων αγαθών. Ειδικότερα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, έργο της Αστυνομίας, μεταξύ άλλων, είναι και η προστασία των συνταγματικώς κατοχυρωμένων ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και ελευθεριών, ήτοι εννόμων αγαθών μείζονος σπουδαιότητας, με κορυφαίο το έννομο αγαθό της ίδιας της ανθρώπινης ζωής. Επισημαίνεται ότι, ένας από τους βασικότερους παράγοντες που εγγυώνται την επιτυχή εκπλήρωση της αποστολής του Σώματος είναι η πιστή τήρηση της νομιμότητας, σε συνδυασμό και με τις λοιπές γενικές αρχές του δικαίου, όπως της επιείκειας, της αναλογικότητας, της αμεροληψίας, ενώ οι αποκλίσεις, από αυτές, αποτελούν ανασχετικούς παράγοντες σε ό,τι αφορά την εκπλήρωση της αποστολής της Ελληνικής Αστυνομίας και εγκυμονούν κινδύνους προσβολής των δικαιωμάτων των πολιτών, που σε περιπτώσεις ανομίας και διαφθοράς, οι συνέπειες αυτές επιτείνονται και κλονίζεται η εμπιστοσύνη των πολιτών προς το συγκεκριμένο θεσμό, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Η Πολιτεία αναθέτοντας στον αστυνομικό την προστασία των υψίστης σπουδαιότητας εννόμων αγαθών, αφενός μεν οφείλει να μεριμνά για την εκπαίδευσή του και τη συνεχή επιμόρφωσή του, καθώς και την παροχή των απαραίτητων εφοδίων και υλικών μέσων, προκειμένου να ανταποκρίνεται με επάρκεια στην αποστολή του αφετέρου δε αξιώνει από το

αστυνομικό προσωπικό την άψογη συμπεριφορά του όχι μόνο κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, αλλά και κατά το χρόνο που βρίσκεται εκτός υπηρεσίας. Αυτή άλλωστε είναι και η αξίωση της κοινωνίας, την οποία λαμβάνουμε, πάντοτε, υπόψη μας τόσο στο πλαίσιο των πολιτικών μας πρωτοβουλιών όσο και κατά το στάδιο υλοποίησής των.

Η Κυβέρνησή μας όπως και όλες οι Κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ πιστεύουν ότι η διαφθορά στο δημόσιο αποτελεί παθογένεια βαριάς μορφής και για το λόγο αυτό καταβάλλουμε, διαχρονικά, συνεχείς προσπάθειες για την πάταξη του νοσηρού αυτού φαινομένου. Στο πλαίσιο αυτό για την πάταξη της διαφθοράς στην Ελληνική Αστυνομία αναλάβαμε τη νομοθετική πρωτοβουλία για την έκδοση και δημοσίευση του νόμου 2713/1999, με τις διατάξεις του οποίου ιδρύθηκε η Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας, με αποστολή τη διερεύνηση, εξιχνίαση και δίωξη, σε όλη την επικράτεια, των εγκλημάτων που διαπράττουν ή συμμετέχουν σε αυτά αστυνομικοί όλων των βαθμών (αλλά και συνοριακοί φύλακες και ειδικοί φρουροί) και προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 134/137Δ, 216-222, 235-246, 252-263Α, 322-324, 336-353, 372-399 και 402-406 του Ποινικού Κώδικα και της νομοθεσίας για τα ναρκωτικά, τα παίγνια, τα όπλα, τις αρχαιότητες, τη λαθρεμπορία και τους αλλοδαπούς.

Αξιολογώντας την απόδοση και την προσφορά της εν λόγω Υπηρεσίας ως θετική και ιδιαίτερα σημαντική, ύστερα από τις πραγματοποιηθείσες τροποποιήσεις του νομοθετικού πλαισίου που διέπει την ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία αυτής, πρόσφατα με το νόμο 3938/2011, που καταρτίστηκε και προωθήθηκε περαιτέρω με πρωτοβουλία του Υπουργείου μας, διευρύναμε την αποστολή της, με στόχο τη δραστική αντιμετώπιση της διαφθοράς, σύμφωνα με τη Σύμβαση του Ο.Η.Ε., (κατά της διαφθοράς), που κυρώθηκε, από τη χώρα μας με το νόμο 3666/2008. Ειδικότερα, στις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας εμπίπτει και η διερεύνηση και εξιχνίαση εγκλημάτων, που φέρεται ότι διεπράχθησαν από υπαλλήλους και αξιωματούχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Διεθνών Οργανισμών που δραστηριοποιούνται στην ελληνική επικράτεια.

Πλέον αυτών, σημειώνεται ότι η εμφάνιση περιστατικών αυθαίρετης δράσης αστυνομικού εν γένει προσωπικού αφενός μεν αμαυρώνει την εικόνα του Σώματος αφετέρου δε λειτουργεί ανασταλτικά σε ό,τι αφορά στην εμπέδωση (στους πολίτες) του αναγκαίου, για την κοινωνική πρόοδο και συνοχή, αισθήματος ασφάλειας. Ενόψει αυτών, κρίθηκε ως επιβεβλημένη η θέσπιση και λειτουργία ενός αξιόπιστου και φερέγγυου μηχανισμού, με αποκλειστική αρμοδιότητα τη διερεύνηση των καταγγελιών των πολιτών στο συγκεκριμένο τομέα. Για τους λόγους αυτούς με τον προαναφερόμενο νόμο 3938/2011 προβλέπεται και η σύσταση και λειτουργία, στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, Γραφείου Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 1, παρ. 1 του ανωτέρω νόμου το προαναφερόμενο Γραφείο είναι αρμόδιο για τη συλλογή, την καταγραφή, την αξιολόγηση και την περαιτέρω προώθηση προς διερεύνηση στις αρμόδιες Υπηρεσίες ή Αρχές καταγγελιών, για πράξεις του ένστολου προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και του Πυροσβεστικού Σώματος, οι οποίες εκδηλώθηκαν κατά την άσκηση των καθηκόντων του ή κατά κατάχρηση της ιδιότητάς του και αφορούν :

α. Βασανιστήρια και άλλες προσβολές της ανθρώπινης αξιοπρέπειας κατά την έννοια του άρθρου 137Α του Ποινικού Κώδικα.

β. Παράνομες εκ προθέσεως προσβολές κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας ή υγείας ή της προσωπικής ή γενετήσιας ελευθερίας.

γ. Παράνομη χρήση πυροβόλου όπλου.

δ. Κάθε άλλη προσβλητική της προσωπικότητας συμπεριφορά, σε βάρος κάθε ατόμου που βρίσκεται στην ελληνική επικράτεια, καθώς και τις συναφείς πράξεις, εφόσον αυτές εκδηλώθηκαν από το ίδιο πρόσωπο στον αυτό τόπο και χρόνο.

Στο ανωτέρω Γραφείο συνιστάται Τριμελής Επιτροπή (παρ. 3), η οποία συγκροτείται από έναν επίτιμο αρεοπαγίτη ως πρόεδρο, ένα μέλος του Γραφείου του Νομικού Συμβούλου του Κράτους στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και έναν επίτιμο εισαγγελέα ή αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου ή εφετών, ως μέλη και στελεχώνεται (παρ.13) με το αναγκαίο και κατάλληλο για τη λειτουργία του προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής και του Πυροσβεστικού Σώματος, το οποίο αποσπάται σε αυτό, με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη, για χρονικό διάστημα μέχρι τριών ετών που μπορεί να ανανεώνεται μία φορά. Η Επιτροπή αξιολογεί κάθε καταγγελία ή περιστατικό για το αν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Γραφείου και αποφασίζει, με πράξη της, είτε για την υποβολή πρότασης διερεύνησης σύμφωνα με την παράγραφο 4 είτε για την προώθηση προς διερεύνηση στις αρμόδιες Υπηρεσίες, είτε για τη θέση τους στο αρχείο ως αβάσιμων ή ανεπίδεκτων εκτίμησης. Σημειώνεται ότι σε ορισμένες, περιπτώσεις, όπως σοβαρών καταγγελιών ή περιστατικών της παραγράφου 1 του ίδιου ως άνω άρθρου, ο Υπουργός Προστασίας του Πολίτη μπορεί, ύστερα από πρόταση της Επιτροπής, να αναθέτει τη διερεύνηση σε ένα από τα μέλη της Επιτροπής.

Επίσης, η Επιτροπή επιλαμβάνεται (παρ. 5) υποθέσεων, για τις οποίες έχει εκδοθεί καταδικαστική απόφαση από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, σε βάρος της Ελλάδας, για παράβαση των διατάξεων της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ν.δ. 53/1974), με την οποία διαπιστώνονται ελλείψεις της πειθαρχικής διαδικασίας ή νέα στοιχεία που δεν αξιολογήθηκαν στην πειθαρχική έρευνα ή την εκδίκαση της υπόθεσης. Στις περιπτώσεις αυτές η Διεύθυνση Αστυνομικού Προσωπικού του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας (και οι αντίστοιχες Υπηρεσίες προσωπικού των άλλων Σωμάτων) διαβιβάζει την ως άνω απόφαση και το σχετικό πειθαρχικό φάκελο στην Επιτροπή, η οποία επανεξετάζει την υπόθεση λαμβάνοντας υπόψη της, ιδίως, όσα έκανε δεκτό το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και αποφασίζει την εκ νέου διερεύνηση της υπόθεσης. Η Επιτροπή (παρ.6) διαβιβάζει την απόφαση για την εκ νέου διερεύνηση της υπόθεσης με όλα τα στοιχεία του φακέλου στον Αρχηγό του οικείου Σώματος, ο οποίος δεσμεύεται από την απόφαση και διατάσσει νέα έρευνα, σύμφωνα και με όσα γίνονται δεκτά από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Αν η Επιτροπή κρίνει ότι δεν απαιτείται η εκ νέου διερεύνηση της υπόθεσης διαβιβάζει την απόφασή της στη Διεύθυνση Προσωπικού του οικείου Αρχηγείου, προκειμένου να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο.

Πλέον αυτών, με το ζήτημα της πρόληψης της διαφθοράς στο δημόσιο τομέα σχετίζεται και η διαφάνεια ως προς τα κατεχόμενα, από τα φυσικά πρόσωπα που υπηρετούν στο δημόσιο, εν γένει, περιουσιακά στοιχεία. Η διαφάνεια των περιουσιακών στοιχείων λειτουργεί και ως αντικίνητρο, στο πλαίσιο των προληπτικών μέτρων κατά της διαφθοράς, που αποσκοπεί στην αποτροπή ή παρεμπόδιση της διοικητικής διαφθοράς, με την αύξηση των πιθανοτήτων επιβολής, σε βάρος των προσώπων που δε μπορούν να δικαιολογήσουν σημαντική αύξηση των περιουσιακών στοιχείων τους (μη εμφανείς πόρους), ανεπιθύμητων γι' αυτά κυρώσεων (ποινικών και διοικητικών). Για το λόγο αυτό με το ν. 3213/2003, στις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων συμπεριελήφθη και η παραλαβή και ο έλεγχος των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης του αστυνομικού προσωπικού, των συνοριακών φυλάκων και των ειδικών φρουρών που υπηρετούν στην Ελληνική Αστυνομία. Το έτος 2010, (πέμπτο έτος που η εν λόγω Υπηρεσία παρέλαβε τις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης του αστυνομικού προσωπικού), ως περίοδος υποβολής τους καθορίστηκε το χρονικό διάστημα από 25-05 έως 30-06 κάθε έτους. Υπόχρεοι προς υποβολή δήλωσης ήταν (57.103), εκ των οποίων υπέβαλαν (55.368), ενώ (1735) υπόχρεοι δεν υπέβαλαν. Οι υποβληθείσες δηλώσεις, αφού ελέγχθηκαν, αρχικά, ως προς τη νομιμότητά τους, καταχωρήθηκαν και αρχειοθετήθηκαν από ειδικά οριζόμενο αστυνομικό προσωπικό, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των διατάξεων περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενώ για τους υπόχρεους που δεν υπέβαλαν δήλωση, ακολουθείται η προβλεπόμενη από το νόμο διαδικασία, δηλαδή η ενημέρωση του αρμόδιου Εισαγγελέα Εφετών.

Πέραν αυτών, η διοικητική διερεύνηση των καταγγελιών γίνεται με Προκαταρκτική ή Ένορκη Διοικητική Εξέταση (Π.Δ.Ε. ή Ε.Δ.Ε.), όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 24 ή 26 του π.δ. 120/2008, αντίστοιχα. Σκοπός της διοικητικής εξέτασης είναι η αντικειμενική και αμερόληπτη διερεύνηση της βασιμότητας ή μη των καταγγελλομένων πράξεων, με τη συλλογή των αναγκαίων αποδεικτικών στοιχείων, για να διαπιστωθεί όχι μόνο η ενοχή, αλλά και η αθωότητα του καταγγελλόμενου αστυνομικού. Για το αποτέλεσμα των διοικητικών εξετάσεων ενημερώνεται ο καταγγέλων (παρ. 4 άρθρου 23 π.δ. 120/2008). Όμως, τα παραπτώματα που μαρτυρούν διαφθορά διερευνώνται από πειθαρχικής πλευράς, σύμφωνα με τον κανονισμό πειθαρχίας του αστυνομικού προσωπικού, με τη διενέργεια Διοικητικής Εξέτασης (άρθρο 26 π.δ. 120/2008) και εφόσον βεβαιωθεί η διάπραξη πειθαρχικών παραπτωμάτων, επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 23 του π.δ. 120/2008 η εξέταση των πειθαρχικών παραπτωμάτων που φέρονται ότι τελέσθηκαν από αστυνομικούς σε βάρος πολιτών, προηγείται της εξέτασης των λοιπών πειθαρχικών τους παραπτωμάτων. Ανώνυμες ή προφορικές καταγγελίες κατά αστυνομικών, για τις οποίες ο καταγγέλων δε δέχεται να υπογράψει σχετική έκθεση, δε μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για άσκηση πειθαρχικής δίωξης, αλλά αν είναι συγκεκριμένες και συνιστούν, σε περίπτωση βασιμότητάς τους, πειθαρχικό παράπτωμα που επισύρει ανώτερη πειθαρχική ποινή, διατάσσεται προκαταρκτική διοικητική εξέταση. Συνακόλουθα, υφίσταται νομική υποχρέωση διερεύνησης όλων των καταγγελιών σε βάρος αστυνομικών, με εξαίρεση βέβαια καταγγελίες με εμφανώς παράλογο ή ακατάληπτο περιεχόμενο ή καταγγελίες που, ενώ έχουν διερευνηθεί, επαναλαμβάνονται κατά τρόπο καταχρηστικό, χωρίς να διαλαμβάνουν νεότερα στοιχεία που χρήζουν διερεύνησης.

Για την ποινική παραβατική συμπεριφορά των αστυνομικών εφαρμόζονται, χωρίς εξαίρεση, οι διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και των Ειδικών Ποινικών Νόμων. Για την εκδίκαση των ποινικών αυτών αδικημάτων, κατ' εφαρμογή του άρθρου 40 του ν. 1481/1984, αρμόδια είναι τα κοινά ποινικά δικαστήρια, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Αρμόδια για τη διερεύνηση ποινικών υποθέσεων αστυνομικών, όπως προαναφέρθηκε, είναι, μεταξύ των άλλων και η Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων.

Τέλος, σας πληροφορούμε ότι, σε ζητήματα διαφθοράς στην Αστυνομία δεν υφίσταται κανένα περιθώριο ανοχής. Σε κάθε περίπτωση είμαστε αποφασισμένοι, περιστατικά που πλήττουν το κύρος της Αστυνομίας και κλονίζουν την εμπιστοσύνη των πολιτών προς το συγκεκριμένο θεσμό, να τα αποκαλύπτουμε, διασφαλίζοντας τοιουτοτρόπως και την αξιοπρέπεια της μέγιστης πλειοψηφίας του ένστολου προσωπικού, το οποίο πράγματι είναι αφοσιωμένο στην αποστολή του και υπηρετεί τον πολίτη με σεβασμό στη νομιμότητα και τους θεσμούς του δημοκρατικού μας πολιτεύματος. Η πάταξη της διαφθοράς αποτελεί σταθερό και διαρκή στόχο μας και ευελπιστούμε ότι οι προαναφερόμενες θεσμικές καινοτομίες θα συμβάλουν, σημαντικά, στην ουσιαστική και αποτελεσματική αντιμετώπισή της. Στον αγώνα αυτό ασφαλώς απαιτείται συστράτευση όλων των πολιτικών δυνάμεων, του προσωπικού των Υπηρεσιών και των πολιτών.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ**

Για την αντιγραφή
Αθήνα, αυθημερόν
Φο. Γραφείο Κοιν. Ελέγχου/
Προστ. του Πολίτη

